

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 846922/5

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אלמליח, הרב מיכאל עמוס, הרב מימון נהרי

המערער: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד צ')

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד ע')

הנדון: בירור נידון הרכוש קודם הגט או לאחרי

פסק דין

לפנינו ערעור הבעל (להלן המערער) באמצעות ב"כ עו"ד צ' על החלטת בית הדין האזורי מיום י"ז בטבת תשע"ו (29/12/2016) בה קבע בית הדין כי ידון בעניין הרכוש לפני סידור הגט.

החלטה זו נומקה ע"י בית הדין בהחלטתו מיום י"ט באדר א' תשע"ו (28/02/2016) כדלהלן:

"אנו מנמקים:

הרקע להחלטות שניתנו כאן מופיע בפסק הדין מיום ה' תמוז תשע"ה. בתחילה, ביה"ד ניסה להביא לגירושין בהקדם בין הצדדים, למרות שהתברר כי הבעל לא סידר זכות המגורים לאשה עד הגיע הילדים לגיל 21, וניתנו להחלטות שהן רצויות בעיני ב"כ הבעל. משלא "הבשיל" המהלך, וב"כ הבעל מבקש אף סנקציות כנגד האישה, דבר שאינו מוצדק בתנאי תיק זה, כאשר האישה מסכימה עקרונית להתגרש ועומדת על קביעת זכויותיה קודם לגט.

לאור האמור ראינו לנכון לשנות את החלטה.

עד כאן נימוקי החלטת בית הדין קמא נשואת הערעור.

תקציר עובדתי

א. הצדדים מתנהלים בהליכים משפטיים בכל הערכאות מזה כעשר שנים, ללא תוחלת וללא הגעה לפתרון. המערער הגיש תביעות גירושין, ובכרוך לה תביעות למשמורת הסדרי ראייה, מזונות אישה וילדים, וצווים. מנגד, תביעת המשיבה לשלום בית, מזונות, מדור, כתובה ופיצוי, והכרזת המערער כמורד.

ב. הצדדים נישאו זה לזה כדת משה וישראל בשנת 1994, ולהם ארבע בנות, בהן שתי קטינות.

ג. הצדדים מתגוררים תחת קורת גג אחת למרות ההליכים המשפטיים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ד. המערער עומד על תביעתו להתגרש לאלתר ללא תנאים, תוך הבטחה שישלם למשיבה עבור מדור הבנות הקטינות עד הגיע הקטנה שבהן לגיל 21 שנה.

ה. המערער חויב בפסק דין במזונות הבנות בבית הדין האזורי.

ו. לצדדים בת קטינה כבת ארבע עשרה וחצי, נכה בעלת יכולות מוגבלת הזקוקה לטיפולים רפואיים ורגשיים.

ז. אבי המערער הגיש שתי תביעות בבית משפט כנגד הצדדים, ובפסק הדין זכה בסכום של 530,000 ₪, וגם בתשלום הלוואה שלא ידוע לנו מה גובהה.

ח. בהתאם לפסק בית המשפט הגיש אבי המערער תביעה לפירוק שיתוף ובקשה למימוש פסקי הדין בהוצל"פ.

ט. ביום י"ד בשבט תשע"א 19.01.2011 הוציא בית הדין האזורי פסק דין בתביעת המערער לגירושין ובו קבע שאין עילה הלכתית לחייב בגט ואין מקום לקבוע שהמשיבה אשמה במצב שנוצר בין הצדדים.

י. על פסק דין זה הוגש ערעור ע"י המערער ובית הדין הגדול דחה את הערעור ברוב דעות (ביום י"ב בשבט תשע"ב 05/02/2012). בהחלטה זו אמרה דעת המיעוט שהמשיבה חייבת לקבל את הגט אולם עם זאת זכאית להתגורר בדירה עד הגיע אחרון הילדים לגיל 21 שנה ולא יהיו להחלטות בית המשפט בעניין החוב לאב כל משקל ביחס לזכאות זו.

יא. קדמה להחלטה זו החלטה נוספת מיום כ"ה בטבת תשע"ב 20/01/2012 ובה נקבע כי על הצדדים לנהל מו"מ ברוח הצעת בית הדין שהמשיבה תמשיך להתגורר בדירה עד הגיע הקטנה שבבנות לגיל 21 שנה.

יב. הצעה זו התקבלה בחיוב מצד המשיבה. אולם המערער לא קיבל אותה.

יג. ביום י"ח בכסלו תשע"ג 02.12.2012 הוציא בית הדין קמא החלטה להחזיר את התיק לבית הדין הגדול, עקב כך שהצדדים לא הגיעו להסכמה לסידור הגט.

יד. ביום כ' בטבת תשע"ג 02.01.2013 חזר בית הדין הגדול על הצעתו לפתרון הסכסוך וקבע:

1". האישה תקבל גט פיטורין ללא כל עיכוב נוסף.

2. האישה תמשיך להתגורר בבית המשותף עד הגיע אחרון הילדים לגיל 21.

3. הדיון בנושא הכתובה יתקיים לאחר הגט.

4. תביעת האב בגין חוב שניתן לצדדים ותוצאותיה, לא יגרעו מן האמור בסעיף 2, באופן שלו יצויר שתחויב האישה בחוב האב, לא יהיה ניתן לפנותה למימוש החוב מהדירה לפני הגיע אחרון הילדים לגיל 21.

על הצדדים להודיע לביה"ד תוך 30 יום אם יש הסכמה להצעה הנ"ל, ולאחר מכן ייתן ביה"ד פס"ד בהתאם."

טו. ושוב דחה המערער הצעה זו של בית הדין הגדול ואילו המשיבה הסכימה. המערער ביקש פסק דין בערעורו.

טז. ביום כ"ט בניסן תשע"ג 09/04/2013 ניתנה החלטה נוספת של בית הדין הגדול שבה פסק כי נוכח מצב הפירוד המתמשך הגיע למסקנה שהמשיבה חייבת להתגרש בלי לאבד את

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כתובתה, וביה"ד האזורי ידון בגובה הכתובה. כמו כן, קבע כי המשיבה זכאית לגור בדירה עד שיגיע הקטן שבילדים לגיל 21, ואם תפונה מהדירה בגין תביעת חוב אבי המערער, המערער ישלם לה שכר דירה תוך הבאת ערב, עוד לפני מתן הגט. אם המערער לא יסכים לאמור לעיל, הערער ידחה. מאידך, אם המשיבה לא תסכים ברור שחייב הגט יהיה בתוקף על כל המשמע מכך.

יז. ביום י"ח בחשון תשע"ד (22/10/2013), ניתנה החלטה נוספת לבקשת המערער למתן פסק דין בערעורו. בה קבע, כי לאור סירובו של המערער לאמור בהחלטת בית הדין הקודמת ולאור הנסיבות המיוחדות למקרה זה, שאין מקום לחיוב המשיבה בגט ללא הבטחת זכויותיה כאמור לעיל, ודחה את הערער.

יח. ביום כ"ט בסיון תשע"ה (16/6/2016) ניתן פסק דין מנומק בבית הדין קמא ובמסגרתו קבע כי נושא הרכוש והכתובה ידון לאחר סידור הגט. בהחלטה נאמר, שהמערער הביע הסכמתו להבטיח את מגורי המשיבה בדירה עד הגיע הקטינה לגיל 21 בדרך של שכירות, אם תפונה המשיבה ע"י בית המשפט. משכך, בהתאם לפסק בית הדין הגדול, המשיבה חייבת לקבל גט.

יט. ביום כ"ב בחשון תשע"ו (04/11/2015) קבע בית הדין בהחלטתו מתווה ובו מועד לסידור גט, כאשר נושא הכתובה והרכוש ידון בו בית הדין לאחר הגט. עוד נקבע חוב מזונות הבנות ומדורים.

כ. על החלטה זו הגישה המשיבה ערעור שהתייתר לאחר החלטות בית הדין שלפנינו.

כא. ביום י"א בטבת תשע"ו (23/12/2015), מועד סידור הגט, סירבה המשיבה לקבל את הגט עד שיינתן פסק דין בענייני הכתובה והרכוש. המערער וב"כ בקשו להטיל סנקציות על המשיבה, ובית הדין החליט שידון ברכוש לפני סידור הגט.

כב. החלטה זו נומקה ע"י אב"ד בהחלטתו נשואת הערער.

כג. במהלך הדיון שהתקיים בבית הדין דנן, הוצעה הצעה לצדדים לפיה תינתן למשיבה הזכות להתגורר בדירה עד הגיע הבת הקטנה לגיל 21, ואם תפונה בעקבות תביעת אבי המערער, אזי יחויב המערער בתשלום שכר דירה בסך 1300 ש"ח לחודש.

כד. המשיבה הסכימה להצעה זו. המערער התנגד ודרש מתן פסק דין.

עד כאן תקציר השתלשלות העניינים.

להלן טיעוני המערער המרכזיים:

א. לא ברור מדוע שינה בית הדין החלטתו המחייבת את המשיבה בגט קודם הדיון בתביעת הכתובה והרכוש.

ב. המשיבה ביזתה שתי החלטות בית הדין המחייבות אותה בגט.

ג. שני הצדדים מעוניינים להתגרש.

ד. אין בין הצדדים יחסי אישות מזה למעלה מעשר שנים.

ה. בית הדין הגדול קבע כי יש לחייב את המשיבה בגט לאור הנתק ביניהם.

ו. המשיבה מתנה את סידור הגט בסחטנות כספית.

ז. המשיבה נטלה כדורים למניעת הריון מבלי לעדכן את המערער.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ח. המשיבה מאוסה בעיני המערער.

ט. קיימת חוות דעת של יועצת נישואין, שמונתה ע"י בית הדין בהסכמת הצדדים, שהמליצה להתגרש.

י. המשיבה עצמה הבינה שאין מנוס מגירושין. מצייין לפרוטוקולים בהם אמרה כן המשיבה.

יא. יש לצדדים דין מורדים זה בזה שיש לחייב בגירושין לפי רבינו ירוחם.

לסיכום:

דורש לחייב את המשיבה בגט ללא תנאים. תוך כדי הבטחת תשלום שכר דירה, לטענתו. אין לערב את אביו שזכה בתביעות הרכוש והשבת הלוואה כנגד הצדדים בהסכם הפשרה ולכן הוא לא מקבל את הצעת בית הדין.

להלן טיעוני המשיבה המרכזיים

א. בית הדין קמא נימק החלטתו לשינוי, עליו החליט בהחלטתו נשואת הערעור.

ב. המשיבה לא ביזתה החלטות בית הדין ופעלה בהתאם להחלטה האחרונה והחלטות בית הדין הגדול.

ג. המשיבה אינה מעוניינת להתגרש בכל ליבה, והיא מעוניינת בשלום בית. אולם תסכים להתגרש לאחר שתקבל את זכויותיה, כתובה, חלוקת איזון המשאבים, והבטחת מדור לה ולבת הקטינה הזקוקה לטיפולים רפואיים מיוחדים.

ד. המערער אשם בכך שאין יחסי אישות. לדבריה, המערער הכניס אינטרנט הביתה ומאז הוא שינה טעמו.

ה. בית הדין הגדול קבע מתווה שעל פיו היא תקבל את הגט. והוא, הסדרת מדור עד הגיע הבת הקטינה לגיל 21 שנה. לדבריה, המערער חזר בו מהסכמתו להצעה זו, ומשכך, החיוב מבוטל.

ו. אין כאן סחטנות כספית. המשיבה סובלת מבעיה רפואית, עברה ניתוח ראש וזקוקה לגב כלכלי לה ולבנותיה.

ז. המשיבה נטלה כדורים למניעת הריון בהתייעצות עם רב.

ח. המערער נוהג בגסות כלפיה.

ט. המערער הוא זה שמורד כלפיה בקיום יחסי אישות.

י. בכל פסקי הדין שניתנו קבע בית הדין שאין עילה לחיובה בגט ללא הבטחת מדור, ודחה את טענת המערער בדבר היותה מורדת.

יא. המשיבה בלית ברירה נאלצת להסכים להתגרש, ולא מפני שהיא באמת מעוניינת.

לסיכום:

מבקשת לדחות את הערעור ולהותיר את החלטת בית הדין נשואת הערעור על כנה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דיון והכרעה

לאחר העיון בחומר הרב שבתיקים הכולל: כתבי תביעה של הצדדים החל משנת 2007, תסקיר שירותי הרווחה ב[...] מיום כ"ד באייר תשס"ט (18/05/2009), חוות דעתה של יועצת הנישואין ד"ר איריס בר און מיום כ"ה באייר תשס"ט (19/5/2009), פרוטוקולים והחלטות בית הדין האזורי ובית הדין הגדול עד כה, ערעורי הצדדים על החלטות בית הדין קמא וכתבי הגנה, עמדת בית הדין היא **שיש לדחות את הערעור**.

להלן נימוקינו:

לא בכדי פרסנו את יריעת החלטות בית הדין לערכאותיהם החל משנת 2010 ועד כה.

המעייין היטב בהחלטות הללו יראה נכוחה שבכל ההחלטות שניתנו, עמד בית הדין על זכאותה של המשיבה להבטחת מדור עד הגיע הקטינה לגיל 21 שנה תוך התניה שאם המשיבה תוצא מן הבית יחויב המערער בסך 1300 ש"ח לחודש כתשלום מדור עד הגיע הקטינה לגיל 21 שנה.

לא מצאנו בכל החומר הרב שבתיקים עילה הלכתית מוכחת שיש בה כדי לחייב את המשיבה בגט.

נציין, כי בתסקיר שירותי הרווחה ב[...] מיום 18.05.2009 שנערך לבקשת בית הדין נכתב:

"הבעל אשר יזם את הגירושין טוען כי חל ריחוק ביניהם כשברקע בעיות אישיות. בנוסף, מציג טענות על אופן התנהלותה של אשתו. לדבריו, היא עושה את כל עבודות הבית בעצמה, ולא מחנכת את הבנות על מנת שיעזרו לה, וכתוצאה מכך היא לחוצה ולא ישנה בלילות. למרות טענותיו, אומר שא' (האישה) הינה אם מסורה לבית ולבנותיה. כמו כן, לוקח אחריות על חלקים שלו בכישלון הנישואים. לדבריו, הבין שלשניהם קשיים, ולכן רצה בעבר ללכת לייעוץ זוגי, אך א' (המשיבה) לא רצתה בכך. א' (המשיבה) מצידה אומרת, שכאשר בקש שילכו לייעוץ הייתה עסוקה בטיפול בבעיות רפואיות של הבת הצעירה, ולא הייתה פנויה לכך. א' (המשיבה), מייחסת את התדרדרות היחסים ביניהם בשל אינטרנט שנכנס לביתם"

אמנם הדברים נכתבו לפני כשבע שנים, אולם יש בהם כדי להוכיח את עילות הגירושין עם פרוץ המשבר במערכת הנישואין.

העילות הללו מלבד שאין בהם כדי לחייב את המשיבה בגט, אין בהם גם להפסיד את המשיבה בכתובתה ותוספת.

באשר לטענת המערער, כי ביקש ללכת לייעוץ זוגי והמשיבה סירבה, המשיבה מכחישה טענתו בתוקף. הואיל ולא ניתן לעמוד על האמת, הרי שנותרה טענה זו ללא ביסוס והוכחה.

זאת ועוד, חוות הדעת של ד"ר איריס בר און מיום כ"ה במרחשוון תש"ע (12/11/2009), שנכתבה לבקשת בית הדין בהסכמת הצדדים, מחזקים את טיעוני המערער כלפי המשיבה, שכן נכתב בה:

"א' (המשיבה) לדברי א' (המערער) מאד עייפה, ולעיתים ישנה בכורסא בסלון. אין ביניהם יחסי אישות, אך תלונות וכעס למכביר. מאד רציתי לשקם זוג זה ולהדריכו נכון לחיי משפחה תקינים, אך לא היה רצון כן לעשות את השינוי ולהתקרב זה לזה.... על כן המלצתי לגרש זוג זה בדרך הקלה ללא מלחמות."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

גם מחוות דעת זו עולה כי עיקר התלונה של המערער כלפי המשיבה שהיא עייפה, מה שמחזק את האמור בתסקיר שירותי הרווחה.

עוד עולה, כי היה ליועצת רצון לשקם את מערכת הנישואין, אך לא היה רצון כן לעשות את השינוי ולהתקרב זה לזו.

כלומר יש כאן אמירה שיש בה אשמה כלפי המערער שלא התקרב אל המשיבה.

במהלך דיון שהתקיים בבית הדין בתביעת המערער לגירושין, הציע ב"כ המשיבה שהצדדים יתגרשו ולאחר מכן ידונו בשאר העניינים.

ב"כ המערער דחה הצעה זו ובקש להתגרש ולפטור אותו מחוב הכתובה (ראה הודעת המערער מיום כ"ג בשבט תשס"ט (17/2/2009)).

המערער בכתב התביעה לגירושין מיום כ"א בסיון תשס"ז (7/6/2007) מונה עשר עילות כנגד המשיבה לחייבה בגט, שהמעין בהם יראה כי אינן מבוססות בעובדות, פרט לאמור בסעיף י' וי"ב בדבר הנתק שבין הצדדים.

באשר לטענה לחיוב המשיבה בגט מדין מורדים זה בזה לפי רבינו ירוחם

בית הדין הגדול בהחלטתו מיום י"ב בשבט תשע"ב 05/02/2012 התייחס לטענת זו של המערער (ראה פרוטוקול הדיון), ודחה אותה. זאת, לאחר שהביא ראיות מפרוטוקולים של בית הדין האזורי (בשעתו) לכך, שהמשיבה אינה בחזקת מורדת. וקבע, כי "בית הדין נוכח לדעת שהמערער לא הרים את נטל ההוכחה לגירושין, ונראה גם שהמערער אשם בכישלון שלום בית".

בית הדין זה אינו יושב כערכאת ערעור על קביעה זו של בית הדין הגדול לפני כארבע שנים, שאין להחיל על הצדדים דינו של רבינו ירוחם שקבע זאת על סמך נתונים שהיו לפניו.

לזאת יש לצרף את התרשמותנו על פי החומר שבתיקים הכולל תסקיר שירותי הרווחה וחוות דעתה של יועצת הנישואין.

לסיכום:

טענת המערער להחיל על הצדדים דינו של רבינו ירוחם נדחתה בעבר ואין עילה לשנותה.

עוד עולה מהעיון בחומר הרב שבתיקי בית הדין קמא מהשנים 2007-2011, כי המערער הטריח את המשיבה בכל הוצאה שתבעה בבית הדין האזורי במסגרת תביעת המזונות, כמו הוצאת רכישת מכונת כביסה, יישור שיניים, ועוד.

המערער פתח תיק תביעה בבית הדין האזורי להפחתת מזונות, ובה בקשות להמצאת אסמכתאות לכל מיני בקשות שהגישה המשיבה במסגרת הוצאות כלכלת בית השוטפת.

בהקשר זה נראה לנו שיקול דעת בית הדין קמא, בהחלטה נשואת הערעור, לדון בכתובה וברכוש לפני סידור הגט, החלטה ראויה ושיקולה בנסיבות מקרה זה, בו המערער דוחה פעם אחר פעם הצעות בית הדין לפשרה על מנת לתת מענה הולם לגב כלכלי למשיבה ובנותיה.

המדובר, במקרה בו המשיבה עומדת בפני יישום פסקי דין של בית המשפט, בתביעות של מאות אלפי שקלים, מה שעשוי להותיר אותה ללא קורת גג וללא גב כלכלי מינימלי. המשיבה אינה עובדת, ועתידה הכלכלי לוט בערפל, כך שדרישתה נראית מוצדקת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבטחה סתמית של המערער לשכור לה דירה ללא בטוחה ראויה, אינה שווה בנסיבות הללו שהמערער הציק לה על כל בקשה שהגישה לצרכי כלכלת הבית. וכל עוד אין בטוחה מתאימה וראויה, כפי שקבע בית הדין הגדול בהחלטתו הנוספת מיום כ"ט בניסן תשע"ג 09/04/2013 בסיומה של ההחלטה "תוך הבאת ערב מתאים להבטחת האמור לפני מתן הגט", יש לדחותה.

דא עקא, כאז כן עתה ממשיך המערער בהתנהגותו להתנער מהחוב של המשיבה לאביו המונף כחוב על המשיבה וכאלו אין זה נוגע לתביעתו.

כאז כן עתה ממשיך המערער להתעלם מארבע החלטות חלוטות של בית הדין הגדול שפורטו במבוא לפסק הדין (החלטה מיום י"ז באלול תשע"ב 04/09/2012, החלטה מיום כ' בטבת תשע"ג 02/01/2013, החלטה מיום כ"ט בניסן 09/04/2013, והחלטה נוספת בה דחה את ערעורו של המערער, לאור סירובו לקבל הצעת בית הדין מיום י"ח בחשון תשע"ד 22/10/2013). לפיה קבע מנגנון להבטחת זכויות המשיבה, בדמות מדור לה ולבנותיה עד הגיע הבת הקטינה לגיל 21 שנה, וזאת לאור מצבה הבריאותי הקשה של הבת הקטינה.

ארבע החלטות של בית הדין הגדול, שניתנו לאחר מו"מ ארוך ומייגע עם הצדדים להביאם להסכמות, אינם דבר של מה בכך ובית הדין דנן לא ייתן ידו לביטולם.

בית הדין דנן השקיע מזמנו להביא את הצדדים להסכמות ריאליות במתווה של בית הדין הגדול, המשיבה הסכימה להצעה ולגירושין לאלתר, ואילו המערער השיב פעמיים שאינו מעוניין בשום פשרה אלא בחיוב המשיבה בסידור גט לאלתר.

המערער נתבקש להמציא הצעתו להסדר. אולם מלבד תשובה לאקונית החוזרת על עצמה בשלושת הערעורים שהגיש לבית הדין הגדול, לא מצאנו דבר.

בית הדין בנסיבות הללו מבהיר שיש חשש סביר שהמערער יתחמק מאחריותו כלפי המשיבה. המשיבה מוחזקת בתביעת הכתובה בסך מאה ושמונים אלף ש"ח, וכפי שציין זאת בית הדין הגדול בהחלטתו המנומקת מיום כ"ט בניסן תשע"ג 09/04/2013, ובה נאמר:

"אולם כיון נוכח התמשכות הפירוד רבות בשנים מגיע למסקנה, שהאישה חייבת להתגרש מבלי לאבד את כתובתה, ובית הדין האזורי ידון בגובהה לאחר הגט. וכן האישה זכאית לגור בדירה עד שיגיע אחרון הילדים לגיל 21"

כלומר, בית הדין הגדול במסקנתו קבע כי המשיבה לא הפסידה את כתובתה, וכל החיוב שלה בגט מותנה בהסכמת המערער לאמור בהחלטת בית הדין.

כאמור, עד כה המערער מסרב לכל הצעה של בית הדין. לפיכך אין חיוב על המשיבה להתגרש הן לדעת בית הדין הגדול והן לדעת בית הדין קמא.

נמצא אפוא, שצדק בית הדין קמא בהחלטתו המנומקת מיום י"ט באדר א' תשע"ו 28/02/2016, שמאחר ולא הבשיל המהלך לסידור זכות מגורים למשיבה, וב"כ המערער מבקש להטיל סנקציות כנגד האישה, דבר שאינו מוצדק בתנאי תיק זה, כאשר המשיבה מסכימה עקרונית להתגרש ועומדת על קביעת זכויותיה קודם לגט.

החלטה זו מחויבת המציאות העובדתית המפורטת לעיל, בה המערער מסרב פעם אחר פעם להצעות בית הדין, כאשר נראה שהוא מתחמק מתשובה ברורה, הכיזד יבטיח ערכות ראויה שהמשיבה לא תיזרק מהבית ותיוותר ללא קורת גג עם בנותיה, שאחת מהן נכה. מה גם, שחוב ביצוע שני פסקי בית המשפט מונף עליה, ולא ברור מה ייוותר מכל נכסיהם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

זאת ועוד. מן ההיבט ההלכתי יש לדחות את הערעור:

כתב הרמב"ם בספרו היד החזקה (פ"י מהלכות גירושין הכ"א): "ולא יגרש אדם אשתו ראשונה אלא אם כן מצא בה ערות דבר, ואין ראוי לו למהר לשלח אשתו הראשונה", והובא בטור שו"ע אבן העזר סימן קי"ט להלכה.

ובביאור דבריו הסכימו המפרשים (הב"י, הח"מ הב"ש, ב"מ גט פשוט ועוד) שפסק כדברי בית הלל (גיטין צ' ע"א), שרק אם פשעה כנגדו יכול לגרשה, וכמ"ש הטור "והלכה כבית הלל שאם פשעה כנגדו יכול לגרשה", וראה שם בגט פשוט שזהו איסור ולא רק עצה טובה.

כאמור. לא מצאנו בכל החומר המונח לפנינו בסיס לטענת המערער שהמשיבה פשעה בו.

נכון אמנם, שהמשיבה מסכימה להתגרש בלית ברירה, אולם מתנה זאת בתנאים סבירים שבית הדין הגדול בארבע החלטות שלו קיבל אותם, ועל פי המבואר ברמ"א בשם מהר"ם מינץ סוף סימן קנ"ד (סעיף פ"א, בסדר הגט), יש להסדיר את עניין הכתובה קודם סידור הגט. וכ"כ מהר"ם בסדר הגט שלו (סימן רי"ח) שיש להסדיר גם את יתר העניינים על מנת שלא יהיו קשורים יחד בשום דבר. ואם כן, יש להיעתר לבקשתה להתלות את מתן הגט עד לסיום הבירור בזכויותיה הן בכתובה והן במדור, ופרט למקרים בהם יש חיוב גט, בית הדין לא נותן ידו להסדרת גט ללא הסדר עם הכתובה ושאר העניינים. וראה עוד בספר "אמרי משפט" לדיין בית הדין הגדול הגר"י אלמליח שליט"א ח"א סימן ט"ו.

לסיכום:

קיימים ארבעה פסקי דין של בית הדין הגדול שדחה את ערעורו של המערער לחיוב המשיבה בגט ללא הסכמתו להצעת בית הדין.

פסקי דין אלו מחויבים אנו להם מכורח הנסיבות העובדתיות שפורטו בפסק דין זה, הן מהאמור בתסקיר שירותי הרווחה והן מחוות הדעת של יועצת הנישואין.

פסקי דין אלו מקבלים גושפנקא מהתנהגותו של המערער כלפי המשיבה בכל דרישה שלה לתשלום לפני כשמונה שנים שנדרש לכלכלת הבית, מה שמעלה חשש סביר שהמערער לא יעמוד בהתחייבותו כלפי המשיבה ללא בטוחה ראויה.

המערער מעגן את עצמו בסירובו להצעות בית הדין במשך שנים. דרישתו לחייב את המשיבה בגט ללא תנאים סבירים אין מקומה בתיק זה.

בית הדין בהרכב זה אינו רשאי לערער על ארבע החלטות חלוטות של בית הדין הגדול, המבוססות על נתונים עובדיים ומנומקים הלכתיים.

מן הראוי היה לחייב את המערער בפסיקת הוצאות משפט גבוהות, עקב בזבוז זמן שיפוטי יקר והוצאות למשיבה.

עם זאת, בית הדין מתחשב במצבו של המערער הנמצא בסערת רוח קשה, בגין המצב הבלתי נסבל ממנו שניהם סובלים ומחייב אותו לשלם למשיבה תשלום סמלי בסך 4,000 ש"ח בגין הוצאות משפט.

לאור האמור פוסק בית הדין:

א. הערעור נדחה.

ב. החלטת בית הדין נשואת הערעור שרירה וקיימת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ג. על המערער לשלם למשיבה סך 4,000 ש"ח בתוך 30 יום.

ד. ניתן להעביר סכום זה מהסכום שהופקד בערבות בקופת בית הדין ע"י המערער. יתר הסכום יוחזר לידי המערער.

ניתן לפרסם ללא פרטים מזהים.

ניתן ביום ח' בכסלו התשע"ז (08/12/2016).

הרב מימון נהרי

הרב מיכאל עמוס

הרב יצחק אלמליח